Un membre del secretariat nacional, el coordinador d'una sectorial i un observador privilegiat de l'ANC expliquen, amb la condició de l'anonimat, les diverses estratègies polítiques i models de funcionament que produeixen tensions internes al si de l'Assemblea.

La setena vida de l'ANC

*Reportatge d'**Àlex Milian***

L'última reunió del nou secretariat nacional de l'Assemblea nacional Catalana, el passat 22 de maig, va ratificar Jordi Sánchez com a president de la principal entitat independentista de la societat civil. Després d'una activa campanya per aconseguir uns resultats diferents, endegada per una vintena de crítics, encapçalats per Liz Castro, Quim Torra, Antonio Baños, Josep Sabaté i Agustí Alcoberro, amb un article conjunt al digital *El Món*, la victòria de Sánchez pot segellar o deixar oberta una fractura que ha estat ben real.

Tot i que els crítics no l'esmentaven en el seu article, Sánchez era el seu objectiu primordial. Com les raons no eren evidents, ni tan sols en l'escrit esmentat, corria la brama que Sánchez era considerat un home de Convergència en l'ANC. El seu currículum –més proper a Iniciativa que a cap altre partit– semblava desmentir-ho, però algunes de les postures defensades –o presumptament defensades– per ell sí que havien coincidit amb les preferències de CDC: la presentació d'una llista única a les eleccions; el rebuig immediat a una proposta de llista civil sense partits (proposada per Quim Torra des d'Òmnium Cultural) o les seves propostes de pacte Junts pel Sí-CUP en el moment que la investidura de Mas com a president esdevingué inassumible per la CUP (s'atribueix a Sánchez una proposta que significava pràcticament l'harakiri polític dels anticapitalistes).

La ratificació de Sánchez farà que els crítics hagen de jugar unes altres cartes per mirar de fer prevaldre les seves propostes. La seva prioritat, però, és treballar per enfortir l'Assemblea. Un dels crítics consultats per EL TEMPS opina que la unitat serà forçada per la importància del moment present en l'objectiu comú d'uns i altres, la independència: "Hi ha voluntat per part de força gent que hi hagi una reflexió sobre el que ha passat i l'Assemblea recuperi la credibilitat i torni a ser el punt de trobada de la societat civil en l'àmbit del moviment independentista. Aquesta és la idea amb la qual treballem. Aquest nou secretariat està nomenat per dos anys i volem que funcioni com cal perquè aquests dos anys són anys decisius en qualsevol dels calendaris del procés que puguem imaginar".

WWW.LLUISBRUNET.CAT

La seva explicació dels resultats finals de l'ANC és que el sector de Jordi Sánchez es va aliar amb un tercer sector, anomenat Més Assemblea, que demanava una ANC menys vertical i una cúpula més sensible a les propostes de les bases. "Hi érem nosaltres, la línia continuista i un grup organitzat al voltant de Més Assemblea que, aparentment, era molt crític amb la direcció

SECRETARIAT NACIONAL. Els membres del secretariat nacional després de la seva última reunió a Ripoll, en la qual van elegir president Jordi Sánchez. Una de les crítiques de les bases és que el secretariat i el comitè permanent són molt hermètics.

i amb tota l'estructura. Aleshores es va produir la paradoxa que el sector de Govern i el sector més crític [Més Assemblea] van sumar vots en totes les votacions".

Per això, Jordi Sánchez, va sortir president i una de les líders de Més Assemblea, Natàlia Esteve, va sortir elegida vice-presidenta: "El president és continuista i la vice-presidenta és de Més Assemblea. Si no s'haguessin posat d'acord no ho haurien aconseguit", afirma el crític. En Jordi Sánchez, en canvi, nega cap acord entre els seus i els de Més Asssemblea (vegeu l'entrevista a la pàgina 25).

Certament, també el sector crític va poder situar una persona en els òrgans de govern de l'ANC, concretament l'Eulàlia Subirà, que n'ha assumit la secretaria.

Errors de funcionament

Si els de Més Assemblea han pogut fer valer els seus vots al secretariat nacional potser ha estat perquè van copsar, i denunciar, un problema que havia esdevingut maldecap continu dels militants de base de l'ANC: la dificultat de les assemblees territorials i sectorials de presentar i desenvolupar iniciatives al nivell més alt, el secretariat nacional (format per 77 persones) o al comitè permanent (que reuneix els òrgans de govern de l'ANC –president, vice-presidenta, secretària i tresorer– i els responsables de les comissions). Ho explica un militant que ha estat coordinador d'una Assemblea sectorial els últims dos anys: "El que hem viscut com a sectorial és bàsicament un problema de funcionament. Tot és molt complicat de tirar endavant. Tu tens una iniciativa i per desencallar-la has de tenir sort o imaginació. El comitè permanent té por de certes iniciatives, vés a saber per què".

Aquest coordinador explica que aquest problema ja va començar al final de l'etapa de Carme Forcadell a la presidència, però s'ha anat agreujant: "Ha continuat la difícil comunicació entre sectorials i el secretariat o el comitè permanent. Precisament, quan tens un projecte o una idea, el que vols és poder exposar-lo en un plenari al secretariat nacional, com a membre de la sectorial. Això ho hem demanat i sempre trobes un intermediari que ho vol presentar. A aquest intermediari li pots explicar cent vegades que no és el mateix que si ho expliques tu i pots respondre tots els dubtes que et puguin plantejar. No sabem si es volen penjar medalles per una feina que és teva o què, però el fet és que això complica la comunicació amb el secretariat nacional. Hi ha certa gent que arriba a dalt i ja veu amb recel tota iniciativa que vingui de sota".

Sorprenentment, el coordinador destaca, com a exemple, d'aquesta incomunicació un dels que van signar el manifest crític amb Jordi Sánchez: en Josep Sabaté, de la CUP, que anava al comitè permanent com a responsable de la comissió de mobilització: "Hi ha alguns que teòricament són crítics però no ho són tant. M'explico: s'han penjat aquesta etiqueta gent quan són precisament els responsables d'aturar moltes de les accions que volia fer l'Assemblea. És el cas d'en Josep Sabaté, per exemple".

Segons el coordinador que vol mantenir el seu anonimat, la raó última que no s'escolti les bases de l'Assemblea pot ser la por que produeixin interferències en →

WWW.LLUISBRUNET.CAT

→ la relació entre aquesta cúpula de l'ANC i els partits polítics: "L'horitzontalitat de l'Assemblea i el foment de les iniciatives de les assemblees territorials neguiteja els de dalt perquè d'aquesta manera no acaben de controlar el discurs, no acaben de controlar les iniciatives i tenen por del que dirà cert partit si no sé qui diu segons què, perquè estan parlant amb aquell partit per organitzar una altra cosa".

Politització?

Tots els coneixedors de l'ANC consultats per EL TEMPS neguen que s'hagi produït una politització. Tots afirmen que la suposada "divisió interna" de l'ANC "per la presència dels partits polítics" no existeix com a tal.

El més radical a l'hora de negar aquesta possible politització és el crític: "És absolutament fals. Per exemple, entre la gent que vam signar aquell article hi havia gent de partits i ideologies molt diferents i tots treballàvem junts per un model diferent d'Assemblea".

El coordinador de la sectorial tampoc no identifica militants amb partits: "Hi ha gent que no és militant i segueix més les doctrines dels partits que alguns militants. Jo no milito ni he militat i l'ANC va ser el primer lloc on vaig veure clar que hi era tothom. La llàstima és que, abans, es tractava d'un lloc on hi havia tothom i ningú et demanava d'on venies i ara, en canvi, qualsevol cosa que diguis o facis la miren amb recel".

Una persona que ha estat observador d'excepció dins de l'Assemblea durant anys explica la seva versió, en part coincident amb el coordinador: "És evident que els partits volen influir-hi. L'Assemblea és una organització que té una força d'influència i ho intenten. Però també em sembla que el de la politització és un debat interessat per part d'alguns sectors: volen marcar certes persones amb carnet com si fossin menys pures que d'altres que no en tenen. I moltes vegades passa a l'inrevés: hi ha gent militant d'un partit que sap separar les coses i és conscient que és allà com a representant del secretariat nacional i no de cap partit, i que no està allà per defensar el partit sinó l'Assemblea. I el millor exemple és la Carme Forcadell: ella era militant de base d'ERC i defensava coses decidides pel secretariat amb les quals potser no hi estava personalment d'acord. En canvi, et pots trobar gent que no tenen carnet, que passen per ser els

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA. Imatges de l'Assemblea de Manresa, l'abril passat. A sota, Jordi Sánchez amb Antonio Baños (esquerra) i Quim Torra arribant a l'Assemblea. A baix de tot, Jordi Sánchez i Liz Castro, en la reunió del secretariat a Ripoll.

WWW.LLUISBRUNET.CAT

més purs, i en canvi sempre responen a les consignes d'un partit polític".

Estratègies oposades

Si, tal com reconeixen uns i altres, les tensions internes de l'ANC no es produeixen per la politització (per la doble militància d'alguns dels seus membres), què les provoca? Tot apunta al debat sobre les diferents estratègies que pot fer servir l'ANC en el context actual. Un context que, com apunten les persones consultades, no és el més favorable a la pau interna.

El crític ho exposa així: "El fet és que, en un context com l'actual, amb una majoria parlamentària i un Govern independentistes, l'Assemblea ha de redefinir la seves funcions. Hi ha gent que de vegades té la temptació de convertir l'Assemblea en un quart partit polític i això seria la fi de l'Assemblea".

L'altra font ben coneixedora de l'ANC analitza el context amb altres moments del procés independentista: "Quan el procés ha estat a la teulada de la societat civil, hi havia certa claredat sobre quin havia de ser el següent pas; però sempre, sempre, sempre, que l'ANC ha intentat marcar postures a nivell purament polític, sempre ha fracassat: a les eleccions del Parlament de 2012, l'Assemblea va marcar tres punts que s'havien d'incloure en el programa dels partits per tal que els donessin suport. Excepte Esquerra i Solidaritat, cap partit no en va fer cas íntegrament i finalment es va deixar aquesta exigència en segon terme. I com això, tot: des de la candidatura unitària a les europees fins al que vulgueu. Si ara es nota més la influència dels partits polítics és perquè la pilota del procés ja està a la teulada dels polítics i les institucions. Això sempre tiba més l'Assemblea perquè els posicionaments s'han de clarificar i concretar molt més. Abans no s'havia de clarificar tant, tot era més ambigu i inconcret".

L'objectiu final de l'ANC continua sent l'eixamplament de la base social de l'independentisme: superar el 48 per cent →

EN SEGON PLA. Imatge de la manifestació del passat 29 de maig "en defensa de les lleis i els drets socials". Membres de l'ANC critiquen que s'accepti un segon pla en moltes manifestacions i es deixi tot el protagonisme a d'altres col·lectius.

→ de vots favorables al "sí a la independència" de les últimes eleccions catalanes i assolir, com a mínim, el 51 per cent. De les estratègies per eixamplar aquesta base vénen les tensions internes. Perquè si l'estratègia és errònia, podria tenir un efecte contraproduent.

Això és el que tem el coordinador de la sectorial: "Tenen unes teories per guanyar la majoria social que em semblen errònies. L'actual estratègia política no ens fa augmentar la base social de moment. Més aviat estem desmobilitzant els convençuts. I així ho tenim molt difícil. Si tu no et mobilitzes, difícilment arrossegaràs ningú més. A les mateixes territorials –jo formo part d'una– quan de tant en tant hi vaig, som la meitat que fa un any. En una territorial on, abans del 9N, n'érem una trentena; ara en som 10 o 15 a tot estirar".

Quan parla de l'actual estratègia política el coordinador es refereix a l'intent de sumar independentistes en el terreny de l'esquerra. És el que Jordi Sánchez apuntava, en una entrevista a EL TEMPS, fa un any, just després de les eleccions municipals: cal, deia, "ampliar el suport de les formacions polítiques que encara no li han donat suport, al procés. És a dir, sumar al full de ruta EUiA, ICV, la majoria de la diàspora socialista que s'ha anat configurant aquests darrers temps i Unió Democràtica." I hi afegia: "El que dic és que formacions que tenen una llarga tradició democràtica i participativa [en referència a ICV i EUiA], i que tenen al seu ideari la voluntat de participació de manera molt explícita, no deixaran d'estar en el procés que s'iniciarà el 28 de setembre si així la gent ho ha demanat".

«L'ACTUAL ESTRATÈGIA NO ENS FA AUGMENTAR LA BASE SOCIAL. MÉS AVIAT ESTEM DESMOBILITZANT ELS CONVENÇUTS»

En aquest esforç per intentar sumar independentistes per la banda esquerra, interpreten alguns que la direcció de l'ANC està jugant a fràgils equilibris amb altres partits i moviments socials. Per tal de no ferir la sensibilitat d'aquests partits ni trencar aquests fràgils equilibris de vegades atura iniciatives impulsades des de sota, accions que es queden desades en un calaix, congelades després de ser presentades o repudiades en ser presentades. Alguns militants també tenen por que aquesta prudència faci perdre protagonisme i personalitat a l'ANC.
El coordinador de sectorial és d'aquest parer: "Ara hi ha la teoria absurda que l'Assemblea ha d'estar en un segon terme. En totes aquestes mobilitzacions que s'han fet últimament, l'ANC mai apareix entre els convocants. L'ANC en fa difusió entre els seus i hi va com un més. Però és com si no veiessin la capacitat de l'Assemblea per fer una convocatòria fora de l'11. Perquè, diuen, tothom ens identifica com el que som, com a independentistes. És que ho som. Portem quatre anys així. Fins al 9N ens havíem guanyat un prestigi al carrer i tenim una imatge i una credibilitat i tot això ho hem dilapidat. Per què ens hem d'avergonyir de ser Assemblea? Per què hem d'anar en un segon terme?".

Aquest militant de l'ANC des de 2012 posa l'exemple de la recent manifestació "en defensa de les lleis i els drets socials", que tenia el "suport" de l'ANC: "La manifestació del diumenge 29 de maig teòricament la convocaven els sindicats, però l'ANC hi dóna suport i fa un cartell convocant-t'hi. Però després hi arribes i a la capçalera hi ha Jaume Collboni o Miquel Iceta [PSC] i el Xavier Domènech, que el dia abans havia sortit als mitjans explicant que ell, en un referèndum, votaria que no. Què estem fent com a Assemblea donant suport a una manifestació d'aquest tipus? És contradictori".

El coordinador afirma que, si la cosa no canvia, marxarà: "Si hem de guanyar la majoria social arrabassant el nostre missatge potser no acabarem sent l'Assemblea; serem una altra cosa. Ens estem diluint i estem desapareixent. Si l'Assemblea només ha de servir per convocar la gent cada Onze de Setembre a fer un *happening* o una *performance* cada vegada més sofisticada, que ho diguin i ja no cal fer res. Ja ens veurem cada 11 de Setembre. Si la cosa continua igual com l'últim any, jo plego." •